

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: daniel.kunstat@soc.cas.cz

Důvěra ústavním institucím v prosinci 2012

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v12-12</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>3. – 10. 12. 2012</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1047</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PS. 1, PI. 1</i>
Zveřejněno dne:	<i>3. ledna 2012</i>
Zpracoval:	<i>Daniel Kunštát</i>

V reprezentativním šetření CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., byla v prosinci 2012 vybraným občanům položena otázka, zda důvěřují jednotlivým ústavním institucím.¹ Sledování důvěry ústavním institucím je pravidelnou součástí našich šetření, což nám umožňuje mapovat vývoj názorů veřejnosti v dlouhodobém časovém horizontu.

Tabulka 1: Důvěra obyvatel ústavním institucím (v %)

DŮVĚRA	XII/11	I/12	II/12	III/12	IV/12	V/12	VI/12	IX/12	X/12	XI/12	XII/12
Prezident	58	57	56	53	47	49	51	52	50	55	53
Vláda	20	24	23	21	16	14	16	14	12	15	13
Poslanecká sněmovna	15	17	16	17	12	13	13	11	10	12	10
Senát	21	24	22	23	21	18	19	20	20	21	24
Krajské zastupitelstvo	36	38	37	39	37	35	35	34	36	37	38
Obecní zastupitelstvo	58	58	59	59	58	55	57	54	55	59	56
Starosta	x	x	58	59	60	58	56	56	54	61	58
Hejtman	x	x	39	39	39	36	34	35	36	40	38

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

¹ Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete prezidentovi republiky, vládě ČR, Poslanecké sněmovně ČR, Senátu ČR, svému krajskému zastupitelstvu, svému obecnímu zastupitelstvu, starostovi vaší obce či městské části, hejtmanovi vašeho kraje (primátorovi, pokud žijete v Praze), Veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu, Nejvyššímu kontrolnímu úřadu?“

V prosincovém šetření nedošlo ve srovnání s předešlým měřením v hodnocení pravidelně sledovaných ústavních institucí k žádným zásadním změnám.

Prezidentovi republiky v současnosti důvěřuje 53 % respondentů, což je přibližně stejně jako v posledním šetření.

Prezidentovi z hlediska sociodemografických diferencí častěji důvěřují oslovení s dobrou životní úrovní, vysokoškoláci a potenciální voliči ODS, méně často pak především sympatizanti KSČM.

Vládě důvěřuje 13 % dotázaných, tedy o dva procentní body méně než v minulém výzkumu (tato změna ovšem není relevantní, podobně jako u prezidenta, se jedná o posun v rámci statistické chyby).

Vládě častěji důvěřovali zejména lidé ve věku 30 až 44 let, dotázaní s deklarovanou dobrou životní úrovní a vysokoškolským vzděláním. Nadprůměrné důvěře se vláda přirozeně těší mezi přívrženci koaličních stran (zejména ODS a TOP 09), naopak u potenciálních voličů levice (KSČM a ČSSD) je její podpora výrazně nižší.

Důvěru Poslanecké sněmovně vyslovila desetina dotázaných, Senátu téměř čtvrtina (24 %). U obou komor Parlamentu ČR tedy oproti poslednímu výzkumu nedošlo k žádné statisticky relevantní změně (nárůst důvěry o 3 procentní body u Senátu se pohybuje na hranici statistické chyby).

Poslanecké sněmovně i Senátu častěji důvěřují lidé s dobrou životní úrovní, ekonomicky aktivní, dotázaní s vysokoškolským vzděláním a přívrženci ODS a TOP 09. Vyšší kritičnost byla zaznamenána u lidí s deklarovanou špatnou životní úrovní a mezi sympatizanty KSČM a ČSSD.

O něco vyšší důvěrou disponují lokální reprezentace: krajským zastupitelstvům vyjádřilo důvěru 38 % respondentů, více než polovina dotázaných (56 %) důvěřuje svému obecnímu zastupitelstvu.

Mezi klíčovými sociodemografickými skupinami dotázaných nelze v pohledu na krajská a obecní zastupitelstva nalézt zásadnější diference.

Do výzkumu bylo zařazeno i zjišťování důvěry starostovi obce/městské části a hejtmanovi (v Praze respondenti hodnotili primátora). Ze získaných výsledků vyplývá, že důvěryhodnost osob stojících v čele obecních a krajských samospráv v zásadě přesně kopíruje míru důvěry, kterou mezi občany požívají obecní, resp. krajská zastupitelstva: svému starostovi tak důvěřuje 58 % dotázaných, hejtmanovi 38 %.

Kromě důvěry k výše zmíněným ústavním institucím, kterou CVVM sleduje každý měsíc, byli respondenti v prosincovém výzkumu také dotázáni, zda důvěřují veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu a Nejvyššímu kontrolnímu úřadu. Přehled výsledků včetně srovnání s předcházejícími výzkumy přináší tabulka 2.

Tabulka 2: Důvěra obyvatel veřejnému ochránci práv (ombudsmanovi), Ústavnímu soudu a Nejvyššímu kontrolnímu úřadu (v %)

DŮVĚRA	V/04	X/04	VI/05	XII/05	XII/06	VI/07	VI/09	XII/09	XII/10	IV/11	XII/11	VI/12	XII/12
Ombudsman	51	48	53	57	62	65	65	63	57	63	55	58	63
Ústavní soud	51	47	54	50	55	59	52	51	46	56	46	53	56
NKÚ	57	52	53	55	57	58	44	41	35	36	33	40	48

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

Veřejnému ochránci práv vyslovily v prosinci důvěru bezmála dvě třetiny občanů (63 %), což je o 5 procentní body více než v posledním (červnovém) šetření.

Ústavnímu soudu v současnosti důvěřuje 56 % obyvatel ČR starších 15 let. V tomto případě se změna podílů důvěřujících v porovnání s posledním šetřením opět pohybuje na hranici statistické chyby.

Nejvyššímu kontrolnímu úřadu vyjádřilo důvěru 48 % respondentů, což je o 8 procentních bodů více než v posledním výzkumu. *Všem třem institucím statisticky významně častěji důvěřovali oslovení s deklarovanou dobrou životní úrovní.*

V rámci šetření byla zjišťována také spokojenost se současnou politickou situací v naší zemi.² Výsledky a časové srovnání nabízí tabulka 2 a graf.

Tabulka 2: Spokojenost/nespokojenost se současnou politickou situací v ČR (v %)

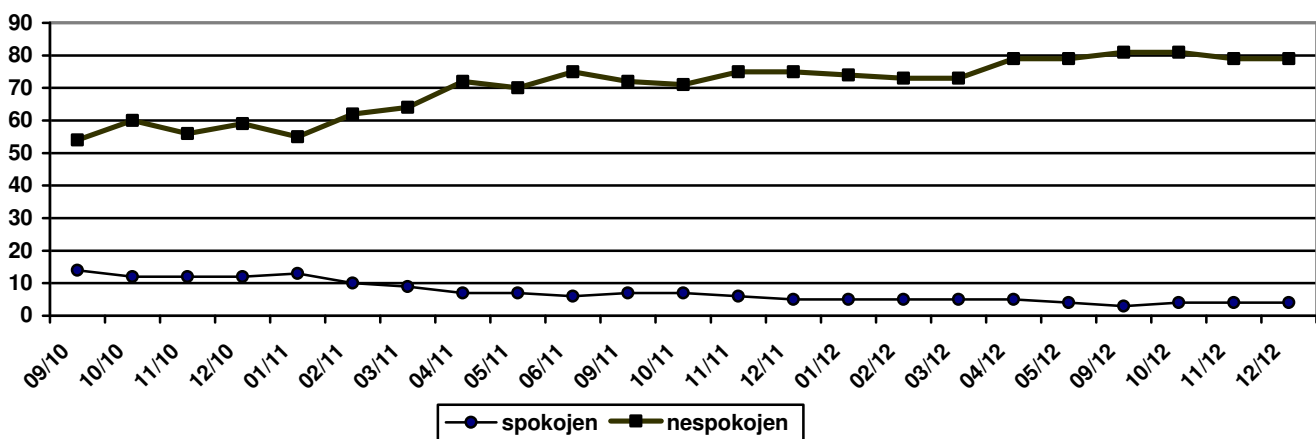
	XI/11	XII/11	I/12	II/12	III/12	IV/12	V/12	IX/12	X/12	XI/12	XII/12
Spokojen	6	5	5	5	5	5	4	3	4	4	4
Ani spokojen, ani nespokojen	17	17	19	20	19	14	15	14	14	15	15
Nespokojen	75	75	74	73	73	79	79	81	81	79	79

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně spokojen“ a „spíše spokojen“, resp. „spíše nespokojen“ a „rozhodně nespokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpověď „nevím“.

Spokojenost se současnou politickou situací vyjádřila 4 % respondentů, tedy stejně jako v posledním šetření. Ani spokojeno, ani nespokojeno se cítí být 15 % obyvatel ČR. Nespokojenost s politickou situací však vyjadřují zhruba čtyři pětiny dotázaných (79 %). Zbytek respondentů zvolil variantu „nevím“.

Spokojenost s politickou situací vyjadřují mírně častěji mladí respondenti do 29 let a přívrženci ODS a TOP 09. Mezi nespokojené s politickou situací se častěji řadí sympatizanti KSČM a ČSSD. Větší míra nespokojenosti panuje rovněž mezi občany považujícími svoji životní úroveň za špatnou, ekonomicky neaktivními a oslovenými staršími 60 let.

Graf: Vývoj spokojenosti/nespokojenosti s politickou situací od parlamentních voleb v r. 2010 (v %)

Zdroj: Výzkumy CVVM.

² Otázka: „Zamyslíte-li se nad celkovou současnou politickou situací v České republice, řekl byste, že jste s ní velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“